Escaperoom Pinksteren

Hallo!

Dit weekend vieren we het Pinskterfeest! Op een andere manier dan we gewend zijn, maar dat neemt niet weg dat we stil mogen staan en mogen vieren dat God ons zijn Heilige Geest geeft!

Om de feestvreugde te vergroten biedt *Verbuilding* in opdracht van Opwekking Go jullie als gezin deze escaperoom aan. Een escaperoom over het eerste Pinksterfeest van toen, in een vorm die past bij deze tijd.
De escaperoom is zo gemaakt dat je met minimale middelen toch gewoon thuis aan de slag kunt.

Benieuwd naar wat Verbuilding is en wat we nog meer te bieden hebben? Kijk dan eens op onze site: *www.verbuilding.nl*.

Tenslotte: missen jullie dit weekend juist ook dat contact met andere kinderen van het kinderplein, je school of de kerk? Daag elkaar uit en maak van deze escaperoom een battle. Wie ontsnapt er het snelst?

Heel veel speel en ontsnapplezier gewenst!

Namens Verbuilding,
Jan-Willem van Tienhoven

Inleiding

De escaperoom
Tijdens het spelen van een escaperoom worden de spelers opgesloten in een ruimte. Door middel van het oplossen van puzzels, vragen en raadsels kunnen zij 'de sleutel' vinden om te ontsnappen. Dit ontsnappen moet binnen een bepaalde, vooraf afgesproken, tijd gebeuren. Vaak is dit een uur, in dit geval kan er ook gekozen worden voor een kortere spelduur. Bijvoorbeeld 30 of 45 minuten.
Het opgesloten zijn is maar relatief, omdat er altijd de mogelijkheid is om in geval van nood weg te komen en sommige kamers zijn niet gericht op ontsnappen, maar op het ontdekken van een geheim, schat of het ontrafelen van een mysterie. In alle gevallen blijft staan dat dit binnen een bepaalde tijd dient te gebeuren.

Deze escaperoom eindigt met het ontdekken van een geheime boodschap in een vreemde taal. Wanneer de spelers deze boodschap correct doorgeven aan de spelleider hebben ze de escaperoom uitgespeeld.

Na de inleiding volgt eerst de speluitleg. Daarin is bij het onderdeel ‘Stap voor stap’ per spel een beschrijving en het te vinden woord bij het spel beschreven. Daarna volgen de afzonderlijke puzzels zoals die gebruikt dienen te worden bij het spelen van de escaperoom. Op de laatste pagina is een korte introductie te vinden voor de spelers. Hierin staat waar de escaperoom over gaat en hoe ze kunnen ontsnappen. Deze introductie kan worden voorgelezen, aan de spelers gegeven worden om zelf te lezen, maar uiteraard is een eigen variant ook mogelijk.

Bedenk van te voren hoe je wilt checken of het de spelers zelfstandig lukt om het spel te spelen. Wellicht hebben ze af en toe een aanwijzing nodig. Bij een grote kamer, kan je zelf ook mee de kamer in. Bij een kleinere speelruimte kan je er voor kiezen om buiten de kamer te wachten. Spreek af welk teken gegeven wordt (bijv. 3x kloppen op de deur) wanneer hulp nodig is.
Daarnaast kan je ervoor kiezen om halverwege of om de 10 minuten door te geven, hoeveel speeltijd er nog is.

Doelgroep en groepsgrootte
Deze escaperoom is het meest geschikt voor kinderen uit groep 6-8 van de basisschool.
Het spel kan met 2-6 kinderen gespeeld worden. Wanneer je er voor kiest om het met een grotere groep te spelen, is het risico aanwezig dat sommige kinderen niks te doen hebben of dat kinderen elkaar in de weg lopen tijdens het spelen. Wil je toch met een grotere groep spelen? Neem dan een tweede escaperoom en verdeel de groep in tweeën.

Speelruimte
De ruimte om deze escaperoom te spelen, hoeft niet aan veel eisen te voldoen. Het kan een woonkamer, schoolklas of clubruimte zijn. De spelers moeten zich er in kunnen bewegen, zonder dat je elkaar snel in de weg loopt. Idealiter is er de mogelijkheid in de ruimte om wat puzzels te verstoppen, bijv. onder een tafel of stoel, tussen boeken, onder een kleed of achter een schilderij. Dat maakt het extra leuk. En wees natuurlijk vooral ook zelf creatief :).

Speluitleg

In deze Pinksterescaperoom spelen de spelers het spel alsof zij, net als de volgelingen van Jezus ten tijde van het eerste Pinksterfeest, 'opgesloten' zitten in een kamer. Om uit de kamer te mogen ontsnappen zullen zij een vreemde taal moeten spreken. Door middel van het oplossen van de puzzels ontdekken de spelers wat die vreemde taal is en welke boodschap ze moeten doorgeven.

De puzzels gaan over enkele aspecten van het eerste Pinksterfeest. Zo komen onder andere het werpen van het lot voor een nieuwe apostel, de windvlaag bij de uitstorting van de Heilige Geest en de toespraak van Petrus aan bod.
De puzzels hoeven niet op chronologische volgorde gemaakt te worden. Ze kunnen los van elkaar opgelost worden.

De escaperoom bevat een vijftal puzzels met als uitkomst een woord. Alle woorden van de vijf puzzels vormen samen de boodschap. Een laatste puzzel helpt de spelers de woorden in de goede volgorde te zetten, zodat ze de boodschap op de juiste manier kunnen doorgeven.

De puzzels verschillen in moeilijkheid. In de meeste gevallen zullen eerst een aantal elementen bij elkaar gezocht moeten worden voordat de puzzel opgelost kan worden. Afhankelijk van je groep en de ruimte kan je zelf bepalen hoe goed je de verschillende onderdelen wilt verstoppen. Hiermee kan de speeltijd van de escaperoom dus ook verlengd of ingekort worden.

De boodschap die de spelers moeten doorgeven is: "God geeft ons zijn Heilige Geest." Om in de sfeer van Pinksteren te blijven moet de boodschap dus in een andere taal, in dit geval het Latijn, worden doorgegeven. De boodschap wordt dan: **Nobis Spiritum suum Sanctum dat Deus**.

De escaperoom is alleen te spelen door de puzzels uit te printen. Naast de geprinte bladen heb je het volgende nodig:

Benodigdheden:
- Schaar
- pennen en/of potloden
- Plakband
- Lege Keukenrol
- Lijm
- Evt. een dobbelsteen
- Bijbel (Bijbel in Gewone Taal wordt aangeraden)

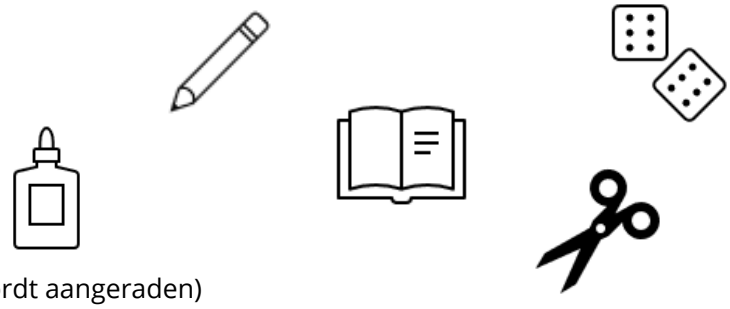

TIP: Print de uitleg en het spel eerst uit voordat je verder leest. Pak vervolgens de puzzels bij de juiste uitleg om direct mee te kunnen kijken bij het lezen. Voorkom op deze manier veel heen en weer scrollen door het document.

Stap voor stap

Puzzel 1 (Nieuwe apostel – Handelingen 1:23-26)

Nog voor de uitstorting van de Heilige Geest roept Petrus de volgelingen van Jezus op een nieuwe apostel te kiezen in de plaats van Judas. Er worden twee namen genoemd. Na gebed en door middel van loting wordt Mattias als nieuwe apostel aangewezen. Deze eerste puzzel is gerelateerd aan deze loting. Als eerste volgt hier een instructie voor hoe de puzzel gemaakt moet worden. Daarna volgt uitleg over hoe de puzzel werkt.

Voorbereiding
Knip de drie dobbelsteenpuzzels uit en verstop ze in de kamer.
Knip de drie stroken met getallen en letters uit en pak de lege keukenrol erbij.
Wikkel de drie stroken naast elkaar om de rol. De strook met de 2 links, de strook met de 8 in het midden en de strook met de 0 rechts. Plak de uiteinden zo aan elkaar dat de stroken nog wel om de rol heen kunnen draaien, maar er niet makkelijk af schuiven. Nu heb je een eenvoudige cryptex.
Knip tenslotte de Bijbeltekst met aanwijzing uit en leg deze bij de cryptex.

Hoe werkt het?
De spelers vinden de drie afzonderlijke dobbelsteenpuzzels. Hier staan eenvoudige sommen op die ze kunnen oplossen. De drie uitkomsten zijn: **2, 8 en 0**. Deze drie getallen vormen samen de link naar de cryptex. Bij de cryptex kunnen de spelers het korte stukje uit Handelingen lezen waar staat dat er geloot wordt om een nieuwe apostel aan te wijzen. Ze moeten dan zelf de link leggen naar de dobbelstenen (het loten, wordt geassocieerd met een dobbelsteen).
(verwacht je dat dit niet lukt? Leg dan als extra tip een dobbelsteen bij de cryptex)
Op de cryptex staan steeds één of twee letters gekoppeld aan één cijfer. Wanneer de spelers de stroken op de cryptex draaien kunnen ze de bovenstaande getallen: **2, 8 en 0** naast elkaar plaatsen. De bijbehorende letters vormen dan een woord dat hoort bij de uiteindelijke boodschap om te ontsnappen: **Nobis**

Nodig: Lege keukenrol, schaar, lijm en evt. dobbelsteen

Puzzel 2 (de 12 apostelen – Lucas 6:12-16)

Ook de tweede puzzel draait om de apostelen. Dat wil zeggen de oorspronkelijke groep apostelen, zoals Jezus hen aanstelde in Lucas 6. Door middel van hun namen komen de spelers uit bij twee woorden van de uiteindelijke boodschap.

Om de puzzel op te lossen, hebben de spelers twee delen van de puzzel nodig. Bij deel één zien ze de bekende afbeelding van Jezus met zijn twaalf apostelen tijdens het laatste avondmaal, met daarboven de vraag: "Hoe heten wij van links naar rechts?".
Bij elke apostel staat welke letter de spelers nodig hebben uit deze naam (bijvoorbeeld: "derde letter"). Daarnaast vinden ze onder de puzzel de volgende code:

C2 D5 A3 A1 D3 E5 A5 D3 : D4 E2 A1 A1 C2 B1 – E5 A5 D3 D4 B4 A5 C 4

Om te weten hoe deze apostelen heten en welke letter ze dus nodig hebben, moeten ze op zoek naar deel twee van de puzzel.

Deel twee bestaat uit een de tabel. Door de code van het eerste deel van de puzzel te combineren met de tabel, vinden de spelers de tekst: *"Lucas 6:12-16"*. Het combineren van de tabel en de code werkt als volgt: Wanneer ze C2 zien staan, moeten ze in de tabel van boven naar beneden rij C op zoeken en van links naar rechts rij 2. Ze kruisen elkaar bij de letter L in de tabel.
De bedoeling is om de namen uit de tekst bij de juiste apostel te schrijven. Ze worden al een beetje op weg geholpen, doordat steeds de eerste letter al vermeld staat en het aantal letters van de naam al met een stippellijn is aangegeven. Schrijven ze de namen van de apostelen in de juiste volgorde op en nemen ze de juiste letter uit elke naam, dan lezen ze van links naar rechts twee woorden voor de geheime boodschap. De woorden zijn: **Spiritum Suum**

NB: Voor de puzzel is de schrijfwijze uit de Bijbel in Gewone Taal aangehouden. De namen zijn dan, in de juiste volgorde: Juda**S**, **P**etrus, Fil**i**ppus, And**R**eas, S**I**mon, Bar**T**olomeüs, Jakob**U**s, **M**atteüs, Johanne**S**, Jakob**U**s, J**U**das en To**M**as

Voor de kinderen kan het verwarrend zijn dat Petrus ook Simon wordt genoemd en dat er nog 2 vaders genoemd worden: Alfeüs en Jakobus.

N*odig: 2 delen van de puzzel, Bijbel*

● ● ●

Puzzel 4 (Landkaart – Handelingen 2: 5 en 9-11)

Bij deze vierde puzzel komen de Joden uit allerlei landen die in Jeruzalem het Pinksterfeest vieren in beeld. In de bijbehorende tekst is te lezen dat er ten tijde van het Joodse Pinksterfeest Joden uit alle windstreken naar Jeruzalem waren gekomen. De landen waar al deze mensen vandaan kwamen, vormen de sleutel in deze puzzel.

Ook deze puzzel bestaat uit twee delen. Deel één is de Bijbeltekst waarin de plaatsen te vinden zijn van waaruit de mensen naar Jeruzalem gekomen waren. Er worden drie plekken specifiek benoemd: Rome, Kreta en de woestijn van Arabië.

Deel twee van de puzzel is een landkaart met deze plekken erop. Er staan verschillende letters in verschillende landen en plaatsen op de kaart. Aan de spelers de opdracht om de juiste letters (dus die van Rome, Kreta en Arabië) achter elkaar te zetten. Doen ze dat goed, dan vinden ze het vierde woord uit de boodschap die hen zal helpen te ontsnappen: **Dat**

NB: Onder de Bijbeltekst van deel 1 is ook een landkaart te vinden met daarin de namen van de landen en de stad Rome. Denk je dat de spelers de drie benodigde plekken zonder hulp weten te vinden, knip dan dit kaartje af.
Kunnen de spelers wel wat hulp gebruiken, laat dit kaartje dan zitten. Ze kunnen dan de twee landkaarten combineren en zo de juiste letters vinden.
Een tussenoplossing is dat je het kaartje onder de Bijbeltekst afknipt en apart verstopt. Ze moeten het dan eerst vinden en zelf de link leggen dat ze deze kaart als hulpmiddel kunnen gebruiken om deze puzzel op te lossen.

Nodig: 2 delen van de puzzel (kaart en Bijbeltekst)

Puzzel 5 (toespraak Petrus – Handelingen 2: 14, 16-17, 22-24, 25-28 en 33-36)

In deze vijfde puzzel wordt de link gelegd tussen de toespraak van Petrus en andere Bijbelgedeelten waar hij naar verwijst. Door de toespraak en de verwijzingen te koppelen vinden de spelers het laatste woord voor hun ontsnappingsboodschap.

De puzzel bestaat uit één pagina. Links op de pagina is de (ingekorte) toespraak van Petrus te lezen. Onderaan de pagina staan de tekstverwijzingen naar de verschillende teksten die aan de woorden van Petrus gelinkt kunnen worden.
De tekstverwijzingen staan niet in de juiste volgorde. Aan de spelers de taak om de teksten in de juiste volgorde te zetten. Dit kunnen ze doen door de toespraak goed te lezen en teksten op te zoeken in de Bijbel.
Wanneer de teksten goed zijn gerangschikt kan het laatste woord gevonden worden. Dit kan door de dik gedrukte letters uit de tekstverwijzingen van boven naar beneden in de juiste volgorde in de kaders te plaatsen. Er staat dan: **Deus**

NB: In deze puzzel is ook weer uit gegaan van het gebruik van de Bijbel in Gewone Taal. Gebruik je een andere vertaling? Check dan even of de verwijzingen naar de teksten kloppen. Met name het gedeelte uit Joël kan per vertaling verschillen. In de BGT is de bijbeltekst waar naar verwezen wordt het begin van hoofdstuk drie. In andere vertalingen staat deze tekst in hoofdstuk twee.

Nodig: puzzel, Bijbel

Eindpuzzel

Deze puzzel bepaalt de volgorde van de woorden gevonden in de eerste vijf puzzels. De eindpuzzel is niet gekoppeld aan een deel van het Pinksterverhaal.

Bij elke puzzel vinden de spelers nog een extra aanwijzing. Dit is een letter in een bepaalde kleur. Deze letter hoort bij de tabel van deze eindpuzzel, waarbij gekleurde letters staan voor een cijfer.
Bij de tabel staat de uitleg dat deze tabel de spelers laat zien wat de volgorde is van de gevonden woorden om zo de juiste boodschap door te geven. Bij puzzel 3 staat bijvoorbeeld op één van de delen een groene N. Door deze groene N in de tabel op te zoeken, komen ze uit bij het getal vier. Dit betekent dat het gevonden woord op de vierde plaats in de zin moet komen. Door de vijf gekleurde letters te combineren met de tabel ontstaat de juiste zin.

NB: Bij puzzel twee vinden de spelers twee woorden, dus ook twee gekleurde letters.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Rood	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Groen	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
Geel	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D
Blauw	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
Zwart	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X
Oranje	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H
Paars	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R
Roze	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B

LET OP: Op de volgende pagina's vind je de puzzels die de spelers moeten gebruiken in de escaperoom.

Puzzel 1 - Dobbelsteensommen

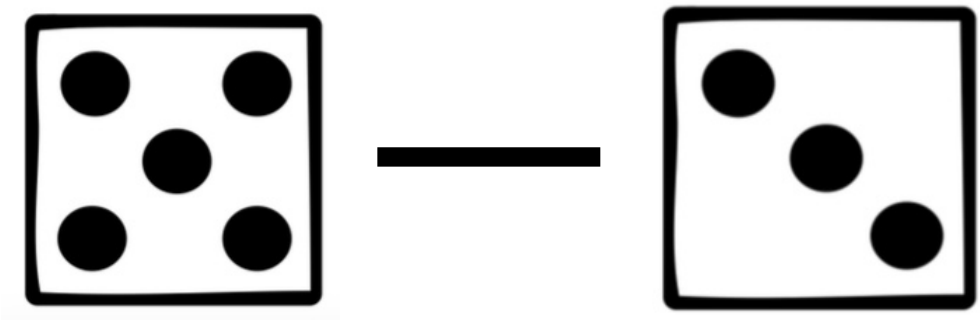

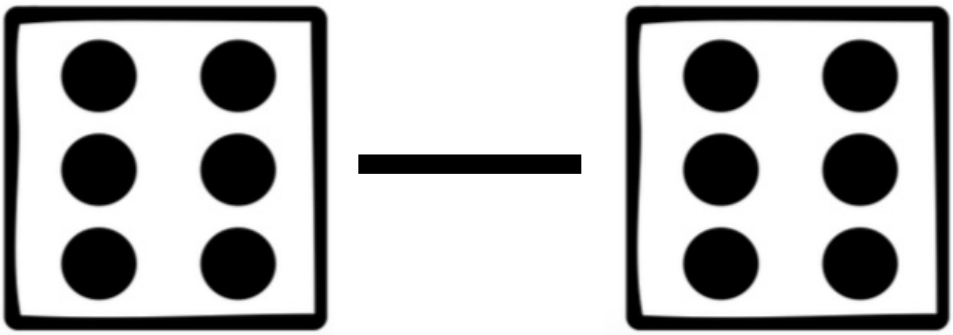

Puzzel 1 - Cryptex

PLAKRAND
2
N - O
3
A - F
5
H - E
PLAKRAND

PLAKRAND
4
E - M
8
B - I
9
S - U
PLAKRAND

PLAKRAND
1
L - E
7
Z - A
0
S
PLAKRAND

Puzzel 1 - Bijbeltekst

Plaats de Bijbeltekst bij de cryptex, zodat duidelijk is dat deze bij elkaar horen.

Toen noemden de gelovigen twee namen: Mattias en Josef Barabbas, die ze ook wel Justus noemden. En iedereen begon te bidden tot God:

'Heer, u kent de harten van de mensen. Laat ons zien wie u gekozen hebt in de plaats van Judas. Judas is gestraft voor zijn verraad, en gestorven. Wie moet nu het werk gaan doen dat Judas niet meer wilde doen? Wie moet apostel worden in zijn plaats?'

Toen moesten Mattias en Justus met elkaar loten. En God wees Mattias aan. Mattias werd de twaalfde apostel.

E

Puzzel 2 - afbeelding discipelen

Wat staat hier van links naar rechts?

1e letter
. . . . . .

4e letter
A . . . . . .

4e letter
B . . . . . .

1e letter
. . . . . .

6e letter
J . . . . . .

5e letter:
J . . . .

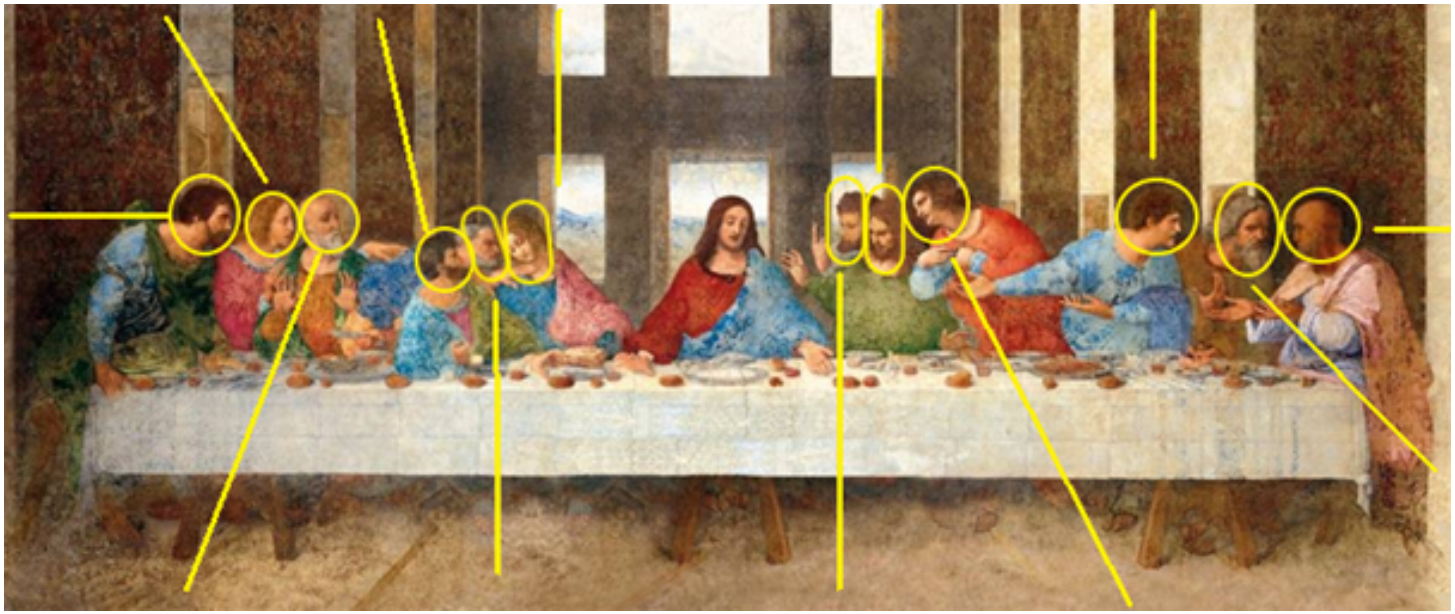

3e letter
T . . . .

2e letter
J . . . .

4e letter
F . . . . . .

2e letter
S . . . .

6e letter
J . . . . . .

8e letter
J . . . . . .

C2 D5 A3 A1 D3 E5 A5 D3 : D4 E2 A1 A1 C2 B1 – E5 A5 D3 D4 B4 A5 C 4

B & Q

_ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

Puzzel 2 - Tabel voor Bijbeltekst

	1	2	3	4	5
A	A	B	C	D	E
B	F	G	H	I	J
C	K	L	M	N	O
D	P	R	S	T	U
E	V	W	X	Y	Z

Puzzel 3 - Bijbeltekst en codetaal

Toen het Joodse Pinksterfeest begon, waren alle gelovigen
bij elkaar in een huis.
Opeens kwam er uit de hemel een vreemd geluid.
Het klonk alsof het hard begon te waaien.
Het was overal in huis te horen.

N

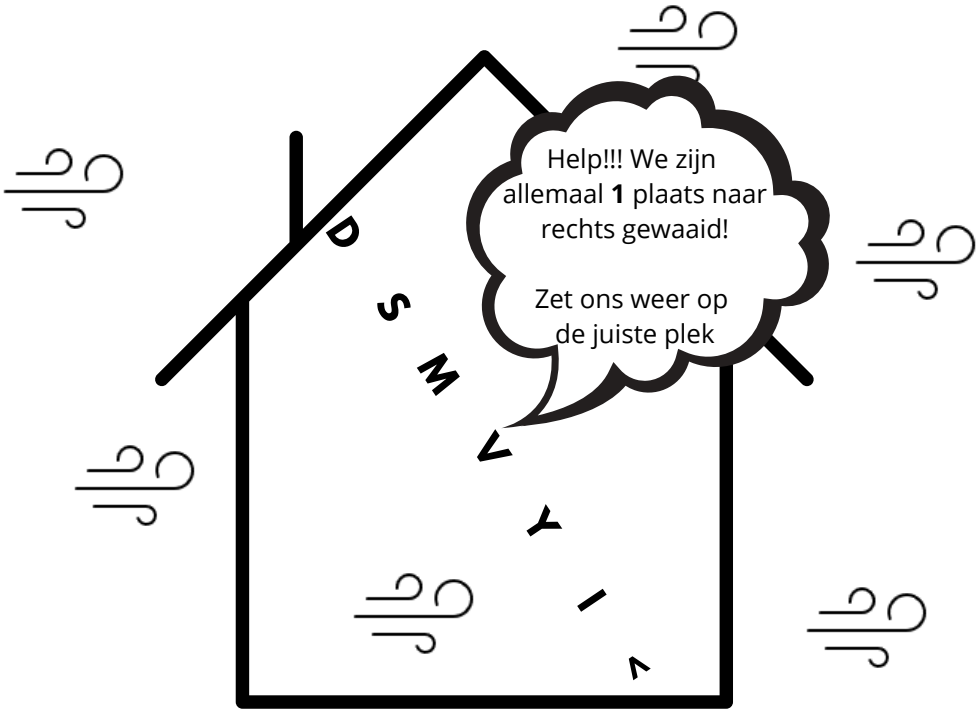

Puzzel 3 - Toetsenbord

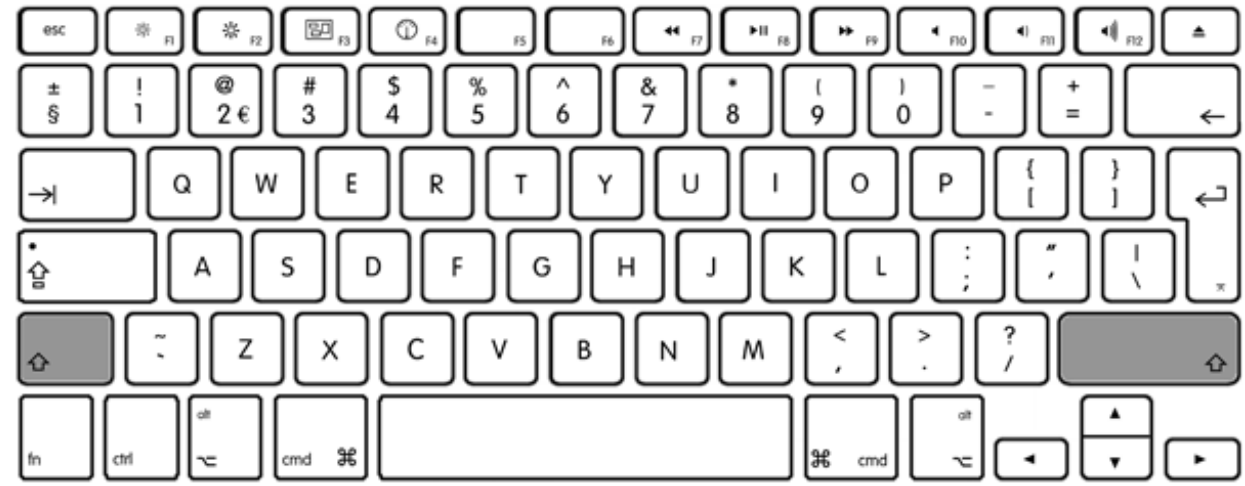

Alles 1x naar links

_ _ _ _ _ _ _

Puzzel 4 - Bijbeltekst en kaart

Op dat moment waren er in Jeruzalem veel Joden uit alle delen van de wereld.
Ze waren gekomen om het Pinksterfeest te vieren.
Ze zeiden: 'Wij komen allemaal ergens anders vandaan.
Sommigen van ons komen uit landen in het oosten. Anderen komen uit landen in het noorden, het zuiden of het westen.
Sommigen komen uit de grote stad Rome zelf.
Weer anderen komen van het eiland Kreta, of uit de woestijn van Arabië. Er zijn hier Joden uit alle delen van de wereld

M

Puzzel 4 - Landkaart met codewoord

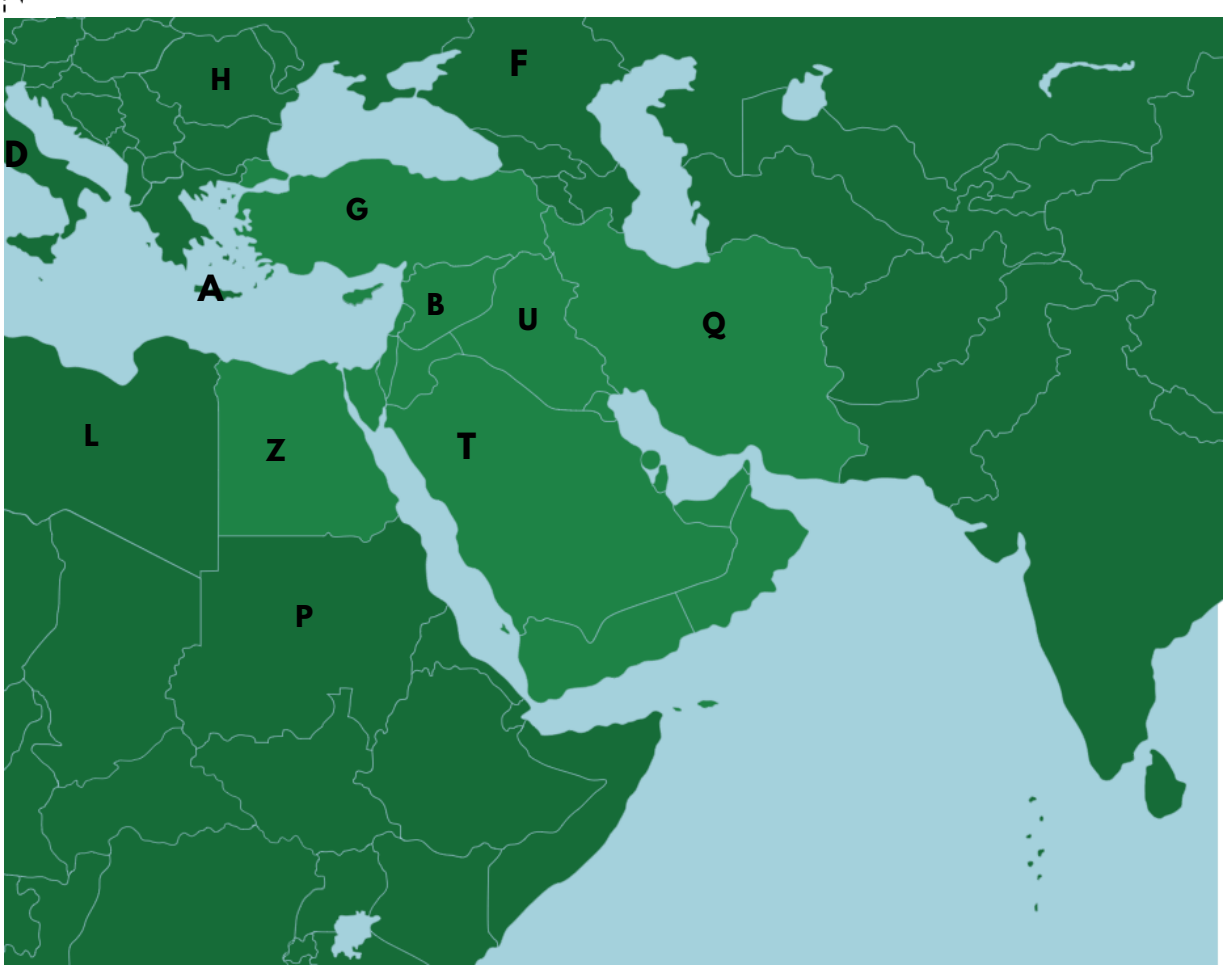

Puzzel 5

Toespraak van Petrus

Vul hieronder de juiste letters in voor het codewoord

Toen kwam Petrus naar voren. Hij begon de mensen toe te spreken en zei: 'Beste mensen in Jeruzalem, ik zal jullie vertellen wat dit allemaal betekent. Luister goed naar mijn woorden.

Vandaag gebeurt er iets waarover de profeet Joël al gesproken heeft. In zijn boek staat: *'God zegt: Als het einde van de tijd dichtbij is, zal ik mijn Geest geven aan de mensen. Aan mannen en vrouwen, aan oude en jonge mensen. Dan zullen ze dromen krijgen en als profeten spreken. Ja, ik zal mijn Geest geven aan alle mensen die mij dienen. Dan zullen ze mijn boodschap bekendmaken.*'

Luister naar wat ik jullie vertel over Jezus uit Nazaret. Jezus is door God gestuurd. Hij heeft machtige wonderen gedaan en bijzondere dingen laten zien. Toch hebben jullie Jezus laten doden. Jullie hebben hem aan ongelovigen uitgeleverd en die hebben hem aan het kruis gehangen.
Maar Jezus is uit de dood opgestaan, God heeft hem uit de dood teruggehaald. De dood kon hem niet vasthouden.

David zegt daarover: 'Ik denk altijd aan God. Er kan mij niets ergs gebeuren, want hij is dicht bij mij. Daarom ben ik blij. Ik juich en zing. Ik blijf op God vertrouwen, zelfs als ik sterf. *Want God zal mij terughalen uit de dood.'*

Nu is Jezus in de hemel. Hij zit aan de rechterkant van God. Hij heeft de Heilige Geest gekregen, zoals God dat beloofd had. En Jezus heeft de Heilige Geest aan ons gegeven. Dat hebben jullie zelf kunnen zien en horen!
David is niet omhooggegaan naar de hemel. En toch heeft hij gezegd: *'God zei tegen mijn Heer: Kom naast mij zitten aan de rechterkant. Ik zal je vijanden diep voor jou laten buigen.'*

Bij welke zinnen uit de toespraak van Petrus horen wij?

lUcas: 24:5-6

pSalm 110:1

joEl 3:1-2

hanDelingen 13:35-37

D

Eindpuzzel - de juiste volgorde

Gekleurde letters bij de vijf puzzels gevonden?
Gebruik de tabel hieronder
om de volgorde van de woorden te bepalen.

Alle woorden gevonden en in de goede volgorde gezet?
Laat dan de geheime boodschap:
"God geeft ons zijn Heilige Geest"

in het Latijn aan de spelleider horen.
Je spreekt nu net als de apostelen toen
in een vreemde taal en mag dus ontsnappen!

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Rood	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Groen	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
Geel	U	V	W	X	Y	Z	A	B	C	D
Blauw	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
Zwart	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X
Oranje	Y	Z	A	B	C	D	E	F	G	H
Paars	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R
Roze	S	T	U	V	W	X	Y	Z	A	B

_ _ _ _

Introductie voor de spelers

Hallo,

Wat tof dat je deze escaperoom gaat spelen! Deze escaperoom heeft als thema het Pinksterfeest.
Net als de apostelen bij het eerste Pinksterfeest zitten jullie 'opgesloten' in een kamer. Zo ontdek je een klein beetje hoe dat toen geweest moet zijn. Om te kunnen ontsnappen, zullen jullie net als de apostelen de Pinksterboodschap in een vreemde taal moeten uit spreken.

Welke boodschap dat is ontdek je tijdens het spelen van de escaperoom. In de kamer vinden jullie verschillende puzzels. De oplossing van elke puzzel bestaat uit minstens één woord. In totaal moet je zes verborgen woorden vinden. De woorden samen vormen de boodschap die jullie moeten uitspreken binnen de afgesproken tijd.
Omdat je de puzzels niet op volgorde liggen, moet je ook ontdekken in welke volgorde de gevonden woorden moeten staan.

Lukt het jullie om binnen de tijd de Pinksterboodschap door te geven? Dan ontsnap je net als de apostelen en kan deze boodschap naar iedereen die het maar horen wil!

Heel veel succes!